

Başvuru Numarası : 2021/1119 - 1117
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.1.2022/6
Karar Numarası : 2022/30
Başvuran : ...

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, .. Kuvvetlerinde Uzman Erbaş olarak görev yapıp istifa edenlere “müstaî uzman erbaş kimlik kartı” ve “askeri sosyal tesislere günübirlik giriş kartı” verilmemesinin ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1) Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

3. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde: “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmüne yer verilmiştir.

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön İncelemenin Yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.” hükmünü haizdir.

5. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

8. Başvuran, .. Komutanlığında ... Uzman Erbaş olarak 20 yıl görev yaptıktan sonra 2014 yılında istifa ettiğini, "müstafi uzman erbaş kimliği" ve "askeri sosyal tesislere günübirlik giriş kartı" verilmesi talebiyle .. Bakanlığında başvuruda bulunduğunu, talebinin ilgili kanun ve yönetmeliklerle belirtilmiş olan subay, astsubay ve uzman jandarmaların bu haktan yararlandığı gerekçesiyle reddedildiğini, .. Kuvvetlerinde 15 yıl subay, astsubay ve jandarma uzman çavuş olarak görev yapıp istifa edenlere "müstafi subay/astsubay/jandarma uzman çavuş kimlik kartı" ve "askeri sosyal tesislere günübirlik giriş kartı" verilirken uzman erbaş olanların bu haktan yararlandırılmamasının ayrımcılık olduğunu iddia ederek, söz konusu uygulamanın düzeltilmesini talep etmektedir.

9. 6701 sayılı Kanun'da, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır. Bu doğrultuda başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde, müstafi uzman erbaş kimlik kartı ve askeri sosyal tesislere günübirlik giriş kartının uzman erbaş olarak istifa edenlere verilmemesinin idarenin ayrımcı muamelesinden kaynaklandığı iddiası, 6701 sayılı Kanunda yer alan ayrımcılık temelleri kapsamında değerlendirilememektedir.

10. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuru konusunun Kanun hükümlerinde yer alan ayrımcılık temellerine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

IV. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 06.01.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi